

Ο ΥΦΕΞ Γιώργος Κώτσηρας για την Ελληνική Παροικία Αιγύπτου, το ρόλο του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και τη Διασπορά

/ Ομογένεια

Κάθε φορά που ένας θεσμικός αξιωματούχος της Πολιτείας, επισκέπτεται την Αλεξάνδρεια, οι Πάροικοι Αιγυπτιώτες αισθάνονται ιδιαίτερη τιμή, ένεκα του ότι νιώθουν πως η άλλη πατρίδα τους, η Ελλάδα τους θυμάται και ενδιαφέρεται γι' αυτούς.

Την Τρίτη 8 Οκτωβρίου 2024, ο Υφυπουργός Εξωτερικών [κ. Γιώργος Κώτσηρας](#), επισκέφθηκε την Αλεξάνδρεια για να τιμήσει την 20χρονη Επέτειο του Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεόδωρου Β΄, από την ανάρρησή του στον Πατριαρχικό Θρόνο.

Με αφορμή αυτή την επίσκεψη, μας παραχώρησε συνέντευξη για τον «Αλεξανδρινό Ταχυδρόμο».

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ, τι σηματοδοτεί η επίσκεψή σας στην Αλεξάνδρεια, μία πόλη ιδιαίτερης σημασίας για τον Ελληνισμό;

Σε μια κρίσιμη συγκυρία για την ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, επισκέπτομαι την Αλεξάνδρεια, μια πόλη σύμβολο για τον Ελληνισμό, προκειμένου να παραστώ στους εορτασμούς για τη συμπλήρωση 20 ετών από την ανάρρηση στον πατριαρχικό θρόνο του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρου Β΄. Με την παρουσία μου εδώ επιθυμώ να εκφράσω την αμέριστη στήριξη της ελληνικής Πολιτείας προς το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και τον Μακαριώτατο προσωπικά για το πολυσχιδές ποιμαντικό, εκπαιδευτικό και φιλανθρωπικό του έργο και για την πολύτιμη συμβολή του στη διατήρηση της ελληνορθόδοξης παράδοσης στην Αφρική.

Είναι δε μεγάλη χαρά να βρίσκομαι κοντά στους Έλληνες της Αιγύπτου, που, παρά τις προκλήσεις των καιρών, διατηρούν άσβεστο το ελληνικό πνεύμα, αποτελώντας, παράλληλα, μια διαρκή γέφυρα συνεργασίας με τη φίλη Αίγυπτο.

Ποιες είναι οι σκέψεις σας για την Ελληνική Παροικία της Αιγύπτου; Πιστεύετε ότι μπορεί να ενισχυθεί η παρουσία της με τη συνδρομή της Ελληνικής Πολιτείας;

Η γνωριμία με την ελληνική παροικία της Αιγύπτου μου προικαλεί βαθιά συγκίνηση. Οι Ελληνικές Κοινότητες της Αλεξάνδρειας και του Καΐρου, με τη μακραίωνη ιστορία τους, παραμένουν αφοσιωμένες στη διαφύλαξη και προβολή της ελληνικής πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς. Το γεγονός αυτό συνιστά πηγή αισιοδοξίας, και, παράλληλα, εντείνει το αίσθημα ευθύνης μας για τη στήριξη αυτού του τόσο σημαντικού τμήματος του Ελληνισμού.

Η ενδυνάμωση των ελληνικού στοιχείου ανά τον κόσμο αποτελεί, άλλωστε, βασική μας προτεραιότητα. Με αυτό το όραμα, με βαθιά γνώση της πολλαπλότητας των προκλήσεων και των διαφορετικών αναγκών από γενιά σε γενιά και από χώρα σε χώρα, προχωρήσαμε στο Υπουργείο Εξωτερικών στη δημιουργία ενός Στρατηγικού Σχεδίου για τον Απόδημο Ελληνισμό για την περίοδο 2024-2027. Είναι η πρώτη φορά που δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο, συγκροτημένο σχέδιο για τους Έλληνες της διασποράς με σαφή στοχοθεσία και δράσεις. Στους κεντρικούς στόχους του σχεδίου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διατήρηση και ενδυνάμωση των δεσμών με τους εκκλησιαστικούς θεσμούς της Ορθοδοξίας, η ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού καθώς και των δομών της Ομογένειας, με έμφαση στις ανάγκες της νέας γενιάς.

Η εφαρμογή του Σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της ελληνομάθειας και για την καλύτερη γνωριμία ιδίως των νέων Ομογενών με τον ελληνικό πολιτισμό και τη σύγχρονη Ελλάδα, θεωρούμε ότι θα έχει θετικό αντίκτυπο και στην Ελληνική Παροικία της Αιγύπτου. Επιδιώκουμε, προς αυτή την κατεύθυνση τη μέγιστη δυνατή συνεργασία τόσο με το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας όσο και με τις Ελληνικές Κοινότητες.

Παράλληλα, βέβαια, η Ελληνική Πολιτεία, μέσω και της ενεργούς παρουσίας της Πρεσβείας μας και των Γενικών Προξενείων μας στο Κάιρο και την Αλεξάνδρεια, συνεχίζει να στέκεται στο πλευρό του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού. Υποστηρίζει τα ελληνικά σχολεία της Αιγύπτου και τις ελληνικές σπουδές και ενθαρρύνει πρωτοβουλίες που ενισχύουν τον Ελληνισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η συνεργασία του Πανεπιστημίου Πατρών με την Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας για την ίδρυση Ελληνικού Πανεπιστημίου της Αιγύπτου – μια αξιόλογη πρωτοβουλία, απόρροια της ώθησης που δίνει η Ελληνική Κυβέρνηση στην εξωστρέφεια των ελληνικών πανεπιστημίων, η οποία θα συμβάλει στην ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού πλούτου του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού.

Ασφαλώς, το μέλλον των Ελλήνων της Αιγύπτου συναρτάται με το επίπεδο των ελληνο-αιγυπτιακών σχέσεων και με τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή. Η στρατηγική συνεργασία και η ανάπτυξη των διμερών οικονομικών μας σχέσεων δημιουργούν ευκαιρίες συνεργασίας και απασχόλησης. Σε κάθε περίπτωση, η στενή συνεργασία Ελλάδας και Αιγύπτου δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για την παραμονή της νέας γενιάς Ελλήνων στην Αίγυπτο ενισχύοντας συνολικά τις προοπτικές ευημερίας της Ελληνικής Παροικίας.

Τι συμβολίζει για σας η ύπαρξη του Παλαιφάτου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής;

Με την αδιάλειπτη, μακραίωνη ιστορική παρουσία του, το Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής αποτελεί θεματοφύλακα και άξιο πρεσβευτή της Ορθοδοξίας και του ελληνικού πνεύματος στην Αίγυπτο και ολόκληρη την Αφρική. Υπό την καθοδήγηση του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρου Β΄, ενός φωτισμένου και αφοσιωμένου ιεράρχη, το Πατριαρχείο επιτελεί ανεκτίμητης σημασίας ποιμαντικό, εκπαιδευτικό και ιεραποστολικό έργο και χαίρει ευρείας εκτίμησης και αναγνώρισης. Χάρη στο υψηλό κύρος του ενισχύει την καλή συνεργασία της Ελλάδας με την Αίγυπτο και συνιστά γέφυρα φιλίας με τις αφρικανικές χώρες. Το Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής συμβολίζει τη συνέχεια του Ελληνισμού, τη δύναμη της πίστης, τον ανθρωπισμό και την ανιδιοτέλεια. Συνιστά φάρο Ορθοδοξίας, πηγή έμπνευσης και ελπίδας, όχι μόνο για τον Απανταχού Ελληνισμό και την αφρικανική ήπειρο αλλά και για ολόκληρη την οικουμένη.

Η Ελληνική Διασπορά σε όλο τον πλανήτη ζει και αναπνέει με τη σκέψη της στην Πατρίδα Ελλάδα. Υπάρχει κάποια σκέψη για την αλληλεπίδραση αυτών των Κοινοτήτων μέσω κάποιου πολιτισμικού ερεθίσματος;

Πράγματι, η ελληνική Διασπορά διατηρεί ζωντανή στη σκέψη και την καρδιά της την Ελλάδα και αποτελεί ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο. Γι' αυτό και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έθεσε εξ αρχής ως κεντρική του προτεραιότητα τη σύσφιξη των σχέσεων των Ελλήνων της Διασποράς με τη μητέρα-πατρίδα. Η καθιέρωση της επιστολικής ψήφου αποτελεί απτή απόδειξη της επιθυμίας μας να φέρουμε τους Απόδημους Έλληνες πιο κοντά στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών για τον Απόδημο Ελληνισμό, στο οποίο προαναφέρθηκα. Το Σχέδιο προβλέπει σειρά δράσεων για την προώθηση της γλώσσας και του πολιτισμού μας, καθώς και της δικτύωσης και αλληλεπίδρασης των ομογενών μας ανά τον κόσμο. Πολλές από τις δράσεις αυτές υλοποιούνται ήδη.

Ενδεικτικά, δημιουργήσαμε και εμπλουτίζουμε διαρκώς την ψηφιακή πλατφόρμα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας staellinika.com, η οποία διατίθεται δωρεάν σε πέντε γλώσσες. Πρόκειται για ένα καινοτόμο εργαλείο για τη στήριξη της ελληνομάθειας, με θετική αποδοχή από παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς.

Επίσης, σχεδιάζουμε και στηρίζουμε προγράμματα φιλοξενίας παιδιών και νέων της Ομογένειας. Κατόπιν σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας που υπογράψαμε με τον Δήμο της Αθήνας δίνουμε τη δυνατότητα φιλοξενίας Ελληνόπουλων από όλο τον

κόσμο στις κατασκηνώσεις του Αγίου Ανδρέα Αττικής, με τη φιλοξενία να πλαισιώνεται από επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, εκπαιδευτικά παιχνίδια και προγράμματα βελτίωσης της ελληνικής. Φέτος, είχαμε τη χαρά να υποδεχτούμε και παιδιά από το Κάιρο, ενώ στόχος μας είναι η περαιτέρω επέκταση των προγραμμάτων, σε συνεργασία με εκκλησιαστικούς, εκπαιδευτικούς και ομογενειακούς φορείς.

Αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία, με τρόπο μεθοδικό και στοχευμένο και διατηρώντας αμφίδρομη επικοινωνία με την Ομογένεια, επιδιώκουμε οι δράσεις μας να έχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Πώς αξιολογείτε το επίπεδο των ελληνο-αιγυπτιακών σχέσεων;

Οι σχέσεις Ελλάδας-Αιγύπτου βρίσκονται σε εξαιρετικό επίπεδο. Στηρίζονται στους μακραίωνους ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς φιλίας μεταξύ των λαών μας και έχουν αποκτήσει στρατηγικό χαρακτήρα τα τελευταία χρόνια. Η στρατηγική μας σχέση εκτείνεται σε πλήθος τομέων κοινού ενδιαφέροντος, όπως η ασφάλεια, η οικονομία, η ενέργεια, η μετανάστευση και ο πολιτισμός.

Αθήνα και Κάιρο έχουν τακτική επικοινωνία και επαφές, με πιο πρόσφατη τη συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών στο περιθώριο της 79ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Η στενή συνεργασία μας δεν περιορίζεται μόνο σε διμερές επίπεδο, αλλά επεκτείνεται και σε περιφερειακό επίπεδο – με ιδιαίτερα επιτυχημένη την τριμερή συνεργασία και με την Κύπρο – καθώς και στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών. Αναγνωρίζουμε τον σταθεροποιητικό ρόλο της Αιγύπτου στην ευρύτερη περιοχή. Η Ελλάδα έχει εργασθεί διαχρονικά και στηρίζει σθεναρά την αναβάθμιση της σχέσης της Αιγύπτου με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στον κρίσιμο τομέα της Διασποράς, που εμπίπτει στις άμεσες αρμοδιότητές μου, η συνεργασία μας με την Αίγυπτο είναι εξαιρετικά παραγωγική. Στο πλαίσιο της τριμερούς συνεργασίας Ελλάδας-Αιγύπτου-Κύπρου, προωθούμε ενεργά τη δικτύωση των κοινοτήτων της Διασποράς μας, μέσω της διοργάνωσης κοινών δράσεων, για την καλύτερη γνωριμία της ιστορίας και του πολιτισμού αλλήλων και την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Ιδιαίτερα επιτυχημένο είναι το πρόγραμμα «Νόστος», στο πλαίσιο του οποίου διοργανώνονται συναντήσεις νέων αποδήμων των τριών χωρών και ενθαρρύνεται ο μεταξύ τους διάλογος. Επιδίωξή μας είναι η εξέλιξη και επέκταση των υφιστάμενων σχημάτων συνεργασίας για τη δημιουργία νέων ευκαιριών για τη Διασπορά, προς όφελος και των τριών χωρών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η συνάντησή μου στο Κάιρο με τον Υφυπουργό Εξωτερικών της Αιγύπτου, Nabil Habashi.

Ελλάδα και Αίγυπτος βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο σχέσεων και συνεργασιών. Δίπλα μας όμως ο πόλεμος μαίνεται. Πώς αξιολογείτε την

κατάσταση στην περιοχή;

Η κλιμάκωση του πολέμου στη Μέση Ανατολή είναι βαθύτατα ανησυχητική, απειλώντας σοβαρά την περιφερειακή σταθερότητα και ασφάλεια. Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξει άμεση αποκλιμάκωση και αυτοσυγκράτηση, ώστε να αποφευχθεί μια γενικευμένη σύρραξη. Η Ελλάδα, ως πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή, ασκώντας εξωτερική πολιτική αρχών και αξιοποιώντας το αυξημένο διπλωματικό της κεφάλαιο, αποτελεί αξιόπιστο συνομιλητή όλων των πλευρών και συμμετέχει ενεργά στις προσπάθειες για την αποκατάσταση της ειρήνης.

Προς αυτή την κατεύθυνση, η Ελλάδα και προσωπικά ο Υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης έχει αναλάβει σειρά μεσολαβητικών πρωτοβουλιών, όπως η συγκρότηση μιας task force αποτελούμενης από Άραβες και Ευρωπαίους υπουργούς Εξωτερικών. Ως εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ κατά την επόμενη διετία, η Ελλάδα θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, με υψηλό αίσθημα ευθύνης, για την προώθηση της σταθερότητας και ειρήνης στην Ανατολική Μεσόγειο και τον κόσμο. Βεβαίως, είμαστε πάντα σε ανοικτή επικοινωνία με την Αίγυπτο που είναι ο στρατηγικός μας εταίρος στην περιοχή.

Πηγή: Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας